24/12/2020

Απο βάθους καρδίας για τον αγιορείτη Αρχιμάγειρα

/ Επικαιρότητα

Επίκαιρο άρθρο στην εφημερίδα “ΤΑ ΝΕΑ” εις μνήμην του Γέροντος Επιφανίου Μυλοποταμινού, δημοσίευσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος, υπό τον τίτλο: “Ο Αρχιμάγειρας, ο Οινοποιός, ο Φιλόξενος, ο δικός μας Επιφάνιος”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ:

Μόλις είχε αρχίσει η Σαρακοστή των Χριστουγέννων, ήταν η επαύριο του Αγίου Φιλίππου η Νηστεία μόλις άρχιζε κι ήταν Τετάρτη βράδυ. Ο γερο-Επιφάνιος, ο Αρχιμάγειρας του Αγίου Όρους, από το πρωί είχε “καταλάβει” την κουζίνα μας γοητεύοντας τις κυρίες που βοηθούσαν εκεί. Όλες συναγωνίζονταν ποιος θα τον βοηθήσει, σε ποιον θα πει το μυστικό για τα περίφημα νηστίσιμα-αλάδωτα αγιορείτικα πιάτα του που είχαν μαγέψει όλο τον κόσμο. Κρεμόταν από τα χείλη

του για να ακούσουν όχι μόνον για συνταγές και κρασιά, αλλά και τις ιστορίες από τα 45 χρόνια της μοναχικής του ζωής. Οι ιστορίες του Επιφανίου ήταν το ίδιο νόστιμες με τα φαγητά του.

Τον θυμάμαι ως ομιλητή στο Βόλο να μαγεύει το κοινό που γέμισε το Συνεδριακό της Μητρόπολης όταν μας τίμησε με την παρουσία του το 2016. Να μιλάει για τη νηστεία και τα ωφέλη της. Να εξηγεί γιατί νηστίσιμο φαγητό δεν σημαίνει άνοστο φαγητό. Να εξηγεί πως ο Μάγειρας νοστιμίζει τις τροφές με την αγάπη και το ενδιαφέρον του για τους αδελφούς του που περιποιείται. Να μας ταξιδεύει όλους με τη φωνή, το γέλιο, το μπρίο, τις μαγικές εικόνες που ο φακός της μηχανής αλλά και οι λέξεις δημιουργούσαν μπροστά στα μάτια όλων μας.

Ήξερα πως λίγο καιρό πριν, είχε περάσει ένα μεγάλο, επώδυνο χειρουργείο, πως μάχονταν πρόσωπο με πρόσωπο με τον καρκίνο και δεν το έβαζε κάτω.

Δεν το καταλάβαινες σαν τον έβλεπες να κατευθύνει σαν Αξιωματικός στο πεδίο της μάχης τους στρατιώτες του, να οργανώνει την επιχείρηση, να επιλέγει τα μέσα για να νικήσει. Τι κι αν η μάχη αυτή ήταν για την καρδιά, το μυαλό, τις αισθήσεις των ανθρώπων που είχαν έρθει να ακούσουν και να καταλάβουν τι σημαίνει νηστεία και να δοκιμάσουν γνήσια, νηστίσιμη, αλάδωτη αγιορείτικη μαγειρική.

Δεν θυμάμαι να έχω ακούσει πιο εύστοχη ομιλία για την σημασία της νηστείας, τόσο “γήινη” κι όμως τόσο πνευματική. Ο π. Επιφάνιος υπήρξε ο καλύτερος πρεσβευτής για την αγιορείτικη μαγειρική σε όλο τον κόσμο, ο άνθρωπος που εισήγαγε την νηστεία ως τρόπο ζωής, σε σαλόνια, σε ξενοδοχεία, σε εστιατόρια ακόμη και σε παλάτια. Πήγαινε όπου τον καλούσαν και έβαζε όλη του την τέχνη, όλη του την αγάπη, όλη του την εμπειρία, όλο του το ενδιαφέρον προκειμένου να προσελκύσει με το δικό του κήρυγμα, την δική του ιεραποστολή όλους εκείνους που συνήθως δεν είχαν την ευκαιρία να έρθουν κοντά στην Ορθοδοξία, το πνεύμα και τη ζωή της. Στις Αγιορείτικες Πανηγύρεις μαγείρευε για χιλιάδες ανθρώπους.

“Νερό να βράσει ο Επιφάνιος, νόστιμο γίνεται...” άκουσα κάποτε να λένε καλόγεροι που μόλις είχαν γυρίσει από το Δεκαπενταύγουστο στο Ιβήρων.

Καλοφαγάς, εξαιρετικός μάγειρας και γευσιγνώστης, πολυβραβευμένος σεφ με διεθνείς διακρίσεις, μεγάλος οινοποιός, γνήσιος Έλληνας, Μακεδόνας, Αγιορείτης. Ναι Αγιορείτης καλόγερος που μπορούσε τη μια μέρα να μαγειρεύει στο Μπάκιγχαμ, στο Ευρωκοινοβούλιο, να υποδέχεται Αρχηγούς Κρατών και Πατριάρχες, και την αμέσως επόμενη να βρίσκεται στο κελλάκι του στο Μυλοπόταμο και να ψέλνει με τον υποτακτικό του τον π Ιωακείμ στο ταπεινό

εκκλησάκι του Αγίου Ευστάθιου την 9η ώρα και τον Εσπερινό, να κερνάει ρακί και λουκούμι και να μιλάει για ώρες με τον κάθε απλό προσκυνητή στο κιόσκι στη σκιά της κληματαριάς και του Άθωνα με τη θάλασσα να λαμπυρίζει ήσυχη ή να σκάει στα βράχια κάτω από τον χιλιόχρονο Πύργο του που φιλοξένησε για χρόνια τον Μέγα Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ΄τον επονομαζόμενο μεγαλοπρεπή.

Ερείπιο παρέλαβε εκεί στις αρχές του 1990 το Λαυρεώτικο Ιερό Κάθισμα του Αγίου Ευστάθιου, σε παλάτι το μετέτρεψε με τον αγώνα, τη δουλειά, το τρέξιμο, την αγάπη του. Από την εποχή του Αγίου Αθανασίου του Ιδρυτή του Αγιορείτικου Μοναχισμού και της μεγαλύτερης και Σπουδαιότερης Μονής του της Μεγίστης Λαύρας, ο Μυλοπόταμος αναφέρεται και είναι γνωστός για τα αμπέλια και τις ελιές του, για το όμορφο και ήπιο κλίμα του, για το χάνι του στο οποίο ξαποσταίναν οι προσκυνητές που πήγαιναν με τα πόδια τότε από τη Λαύρα στις Καρυές. Πέρασαν τα χρόνια, έπεσε η Βασιλεύουσα, οι μεγάλοι αυτοκράτορες και δωρητές των Αγιορείτικων Μοναστηριών πέρασαν στους θρύλους και τις ιστορίες, ξεράθηκαν τ’ αμπέλια, ερήμωσε κι ο Μυλοπόταμος. Ο Αγιοπαυλίτης Μοναχός και Μάγειρας, μετά από 17 χρόνια κοινοβιακής ζωής, ξαναφύτευσε τ’ αμπέλια του Αγίου Αθανασίου, έχτισε οινοποιείο, ξανάναψε τα καζάνια, έφτιαξε κρασιά κι αποστάγματα, ξαναζωντάνεψε τον Μυλοπόταμο.

Και οι άνθρωποι πήγαιναν κατά χιλιάδες να δουν, να γευτούν, να ταξιδέψουν με τους μεζέδες, το ρακί, τα λόγια του π. Επιφανίου σε καιρούς αλλοτινούς, τότε που ο Αετός της Αυτοκρατορίας κυμάτιζε στη βίγλα του Πύργου του Μυλοπόταμου χαιρετώντας τα βυζαντινά καράβια που κατέβαιναν στο Αιγαίο από την Πόλη του Κωνσταντίνου. Γιατί ο Επιφάνιος σε ταξίδευε σε κόσμους που δεν είχες φανταστεί ποτέ ότι υπάρχουν ακόμα, Γιατί ο Επιφάνιος σου μιλούσε για την καρδιακή προσευχή του Ιησού ακόμα και σιωπώντας…

Τον θυμάμαι, τον ακούω σαν τώρα να μου λέει: “Δεσπότη μου, ο νους είναι αυτός που κατευθύνει τα πάντα. Κι εκεί φαίνεται, πόσο μπορούμε να επιβληθούμε στο μυαλό μας. Και ο άνθρωπος που έχει επιβληθεί στο μυαλό του γαληνεύει την ψυχή του και φεύγει ανάλαφρος, πάει μπροστά, φεύγει για το Θεό.”

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΙΝΟΣ
(1956-2020)

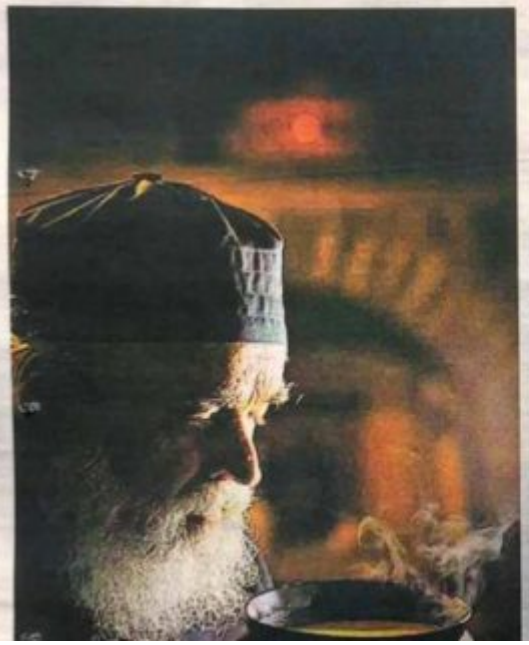

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Ο Αρχιμάγειρας, ο Οινοποιός, ο Φιλόξενος

Μόλις είχε αρχίσει η Σαρακοστή των Χριστουγέννων, όταν ο επαύριο του Αγίου Φιλίππου, η Νηστεία μόλις άρχιζε κι όταν Τετάρτη βράδυ. Ο γερο-Επιφάνιος, ο Αρχιμάγειρας του Αγίου Όρους, από το πρωί είχε «καταλάβει» την κουζίνα μας γοητεύοντας τις κυρίες που βοηθούσαν εκεί. Όλες συναγωνίζονταν ποιος θα τον βοηθήσει, σε ποιον θα πει το μυστικό για τα περίφημα νηστίσιμα- αλλά-ωτα αγιορείτικα πιάτα του που είχαν μαγέψει όλο τον κόσμο. Κρεμόταν από τα χείλη του για να ακούσουν όλα μόνον για συνταγές και κρασιά, αλλά και τις ιστορίες από τα 45 χρόνια της μοναχικής του ζωής. Οι ιστορίες του Επιφανίου όταν το ίδιο νόστιμες με τα φαγητά του.

Τον θυμάμαι ως ομιλητά στον Βόλο να μαγεύει το κοινό που γέμισε το Συνεδριακό της Μητρόπολης όταν μας τίμησε με την παρουσία του το 2016. Να μιλάει για τη νηστεία και τα οφέλη της. Να εξηγεί γιατί νηστίσιμο φαγητό δεν σημαίνει άνοστο φαγητό. Να εξηγεί πως ο Μάγειρας νοστιμίζει τις τροφές με την αγάπη και το ενδιαφέρον του για τους αδελφούς του που περιποιείται. Να μας ταξιδεύει όλους με τη φωνή, το γέλιο, το μπρίο, τις μαγικές εικόνες που ο φακός της μπανιέρας αλλά και οι λέξεις δημιουργούσαν μπροστά στα μάτια όλων μας.

Ήξερα πως λίγο καιρό πριν, είχε περάσει ένα μεγάλο, επώδυνο χειρουργείο και προσελκύσει με το δικό του κήρυγμα, τη δική του ιεραποστολή όλους εκείνους που συνήθως δεν είχαν την ευκαιρία να έρθουν κοντά στην Ορθοδοξία, το πνεύμα και τη ζωή της. Στις Αγιορείτικες Πανηγύρεις μαγείρευε για χιλιάδες ανθρώπους.

«Νερό να βράσει ο Επιφάνιος, νόστιμο γίνεται...» άκουσα κάποτε να λένε καλόγεροι που μόλις είχαν γυρίσει από τον Δεκαπενταύγουστο στο Ιβήρων.

Καλοφαγάς, εξαιρετικός μάγειρας και γευσιγνώστης, πολυβραβευμένος σεφ με διεθνείς διακρίσεις, μεγάλος οινοποιός, γνήσιος Έλληνας, Μακεδόνας, Αγιορείτης. Ναι, Αγιορείτης καλόγερος που μπορούσε τη μια μέρα να μαγειρεύει στο Μπάκιγχαμ, στο Ευρωκοινοβούλιο, να υποδέχεται Αρχηγούς Κρατών και Πατριάρχες, και την αμέσως επόμενη να βρίσκεται στο κελλάκι του στον Μυλοπόταμο και να φέλνει με τον υποτακτικό του τον π. Ιωακείμ στο τραπεζώ-εκκλησάκι του Αγίου Ευσταθίου την 9η ώρα και τον Εσπερινό, να κερνάει ρακί και λουκούμι και να μιλάει για ώρες με τον κάθε απλό προσκυνητή στο κάθισμα της κληρατσιάς και του Άθωνα με τα θάλασσα να λαμπυρίζει δίπλα ή να σκάει στα βράχια κάτω από τον χιλιόχρονο Πύργο του που φιλόξενησε για χρόνια τον Μέγα Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ' τον επονομαζόμενο μεγαλοπρεπή.

Ερείπιο παρέλαβε εκεί στις αρχές του 1990 το λαυριώτικο Ιερό Κάθισμα του Αγίου Ευσταθίου, σε παλάτι το μετέτρεψε με τον αγώνα, τη δουλειά, το τρέξιμο, την αγάπη του. Από την εποχή του Αγίου Αθανασίου του Ιδρυτή του Αγιορείτικου Μοναστηριού και της μεγαλύτερης και Σπουδαιότερης Μονής του, της Μεγίστης Λαύρας, ο Μυλοπόταμος αναφέρεται και είναι γνωστός για τα αμπέλια και τις ελιές του, για το άφορρο και άπιο κλίμα του, για το χάνι του, στο οποίο ξαποστάζαν οι προσκυνητές που πήγαιναν με τα πόδια τότε από τη Λαύρα στις Καρυές. Πέρασαν τα χρόνια, έπεσε η Βασιλεύουσα, οι μεγάλοι αυτοκράτορες και δωρητές των Αγιορείτικων Μοναστηριών πέρασαν στους θρύλους και τις ιστορίες, ξεράθηκαν τ' αμπέλια, ερήμωσε κι ο Μυλοπόταμος. Ο Αγιοπαυλίτης Μοναχός και Μάγειρος, μετά από 17 χρόνια κοινοβιακής ζωής, ξαναφύτευσε τ' αμπέλια του Αγίου Αθανασίου, έχτισε οινοποιείο,

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΙΝΟΣ
(1956-2020)

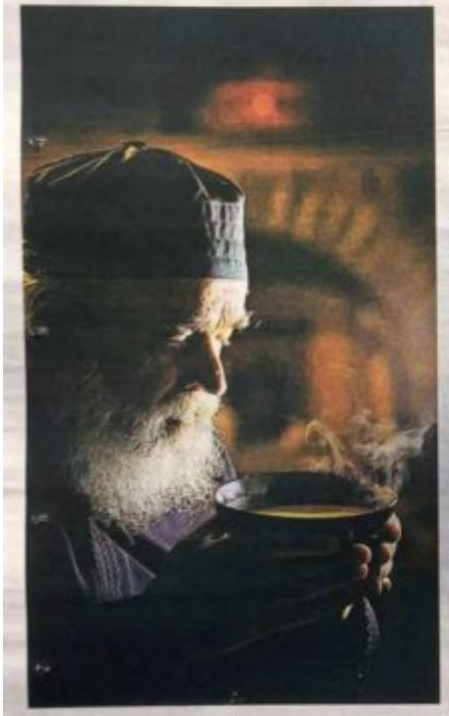

«Ερχόμουν παρέλαβε εκεί στις αρχές του 1990 το Λειτουργικό Ιερό Κάθισμα του Αγίου Ευσταθίου, σε παλάτι το μετέτρεψε με τον αγώνα, τη δουλειά, το τρέξιμο, την αγάπη του

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Ο Αρχιμάγειρας, ο Οινοποιός, ο Φιλόξενος

Μόλις είχε αρχίσει η Σαρακοστή των Χριστουγέννων, όταν η σπορέας του Αγίου Φιλίππου, η Νηστεία μάλις άρχιζε κι ήταν Τετάρτη βράδυ. Ο γερο-Επιφάνιος, ο Αρχιμάγειρας του Αγίου Όρους, από το πρωί είχε «κατεβάβει» την κουζίνα μας γεωτέλονας της κυρίες που βοηθούσαν εκεί. Όλες συναρτυζόντων ποιος θα τον βοηθάσει, σε ποιον θα πει το μυστικό για τα περφέρια νηστίσιμα-αλάδωτα αγιορείτικα πιάτα του που είκαν μαγέψει όλο τον κόσμο. Κρυφτάτε από τα κείλια του για τα ακούσουν όλοι μάνεν για συνταγές και κρασιά, αλλά και της ιστορίες από τα 45 χρόνια της μοναχικής του ζωής. Οι ιστορίες του Επιφανίου είσαν το άδυο νόστιμες με το φαγητό του.

Τον θυμάμαι ως ομολατέ στους Βόλο να μαγείρει το κοινό των γάμων το Συνεδριακό της Μητροπολιτικής είχαν μας τέρασε με την παρουσία του το 2016. Να μάλαει για τα νηστίσια και τα ορέξια της. Να εξηγεί γιατί νηστίσιμο φαγητό δεν σημαίνει άνοστο φαγητό. Νε εξηγεί πως ο Μάγειρας νοστιμίζει τις τροφές με την αγάπη και το ενδιαφέρον του για τους αδελφούς του που περιμαείτεσι. Να μας ταξιδεύει όλους με τα φωνά, τα γέλια, τα χτυπήματα, τις μαγικές εικόνες που η φαντασία της μαγειρικής υλών και τα λέξεις δημιουργούσον μαγικά στα μάτια άλων μας.

Ήξερα πως πήγο καιρό πριν, είχε περάσει ένα μεγάλο, επώδυνο χειρουργείο, πως μπαίτει πρόσωπο με πρόσωπο με τον καρκίνο και δεν το έβαζε κάτω.

Δεν το καταλάβαιναν σαν τον εβλεπάς να κατεβαίνει στην Αθωνιάδικες στο πεζό της μάλις τους στριτσίσιες του, να οργανώνει την επιχείρησε, να επιλέγει τα μέσα για να νικάσει. Τι κι αν η μάχη αυτή ήταν για τον καρδιά, το μυαλό, τις αισθήσεις των ανθρώπων που είχαν έρθει να ακούσουν και να καταλάβουν τι σημαίνει νηστεία και να δοκιμάσουν γνήσια, νηστίσιμα, αλλά όμοια αγιορείτικα μαγειρικά.

Δεν θυμάμαι να έχω ακούσει πιο ενστικτώδη αρχίδι για τα σημασία της νηστείας, τόσο «γήινο» κι όμως τόσο πνευματικό. Ότι Επιφάνιος υπήρξε ο καλύτερος προσφέρτης για την αγιορείτικη μαγειρική σε όλο τον κόσμο, ο άνθρωπος που εισήγαγε τη νηστεία ως τρόπο ζωής, σε σκόλινα, σε ξενοδοχεία, σε εστιατόρια, σκέρι και σε παλάτια. Πήγαινε όπου τον καλούσαν και έβαζε όλη του την τέχνη, όλη του την αγάπη, όλη του την εμπειρία, όλο του το ενδιαφέρον προκειμένου να προσελκύσει με το δικό του κήρυγμα, τη δική του προσωπικά όλους εκείνους που συνήθως δεν είναι του εικοσιπέντε να έρθουν κοντά στην Ορθοδοξία, το πνεύμα και τη ζωή της. Στις Αγιορείτικες Πανηγύρεις μαγείρευε για χιλιάδες ανθρώπους.

«Νικηφόρε μου βρήκα ο Επιφάνιος, νόστιμο γέροντα...» έκουσα κάποτε να λένε καλόγηροι που φάνε είκαν γυρίσει από τον Δεκαπενταύγουστο στο Ιβήρων.

Καλοφαγάς, εξαιρετικός μάγειρας και γευσιγνώστης, πολυσυζητημένος στις μεγάλες διακρίσεις, μεγάλος οινοποιός, γνήσιος Έλληνας, Μακεδόνας, Αγιορείτης. Ναι, Αγιορείτης καλύτερος που μπορούσε τη μια μέρα να μαγειρεύει στο Μπαλκανμαρί, στο Σερμακεσοβρυσάλου, να υποδέχεται Αρχηγούς Κρατών και Πανηγύρεις, και τον ίδιους επόμενο να βρίσκεται στο καλύβι του στον Μαλουσιώτικο και να φτιάχνει με τον υποτακτικό του τον π. Ιωακείμ στο ταπεινό εκκλησάκι τού Αγίου Ευσταθίου στο όρος και τον Σπυρίδωνα, να κερνάει ρακί και λουκούμι και να μάλαει για όρες με τον κόσμο από προσκυνητές στο κύκλι στα σκαλί της κληματαριάς και του Αδωνά με τη θάλασσα να δομπρίζει πιστά ή να σκάει στα βράχου κάτω από τον καλόγηρικο Πύργο του που φιλοξένησε για κρόνια τον Μέγα Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ' τον επονομαζόμενο μεγαλομερικό.

Εχε τύχει παρέλαβε εκεί στις αρχές του 1990 το Λειτουργικό Ιερό Κάθισμα του Αγίου Ευσταθίου, σε παλάτι το μετέτρεψε με τον αγώνα, τη δουλειά, το τρέξιμο, την αγάπη του. Από τον σκουπ του Αγίου Αθανασίου του Ιβηρικ των Αγιορείτικου Μετοχιού από και της μεγαλύτερης και Σπουδαιότερης Μονής του, της Μεγίστης Λαύρας, ο Μαλουσιώτικος αναφέρεται και είναι γνωστός για τα αρετέα και τις ελιές του, για το όμορφο και άπιο κάβα του, για το κέτι του, στο οποίο ζητούσαν οι προσκυνητές που πήγαιναν με τα κάδικ τους από τα Λαύρα στης Καρυές. Πέρασαν τα κρόνια, έπεσε η Βασιλεύουσας, τα μεγάλα αυτοκράτορες και δωρητές των Αγιορείτικων Μετοχιστικών πέρασαν στους βράχους και τις υπηρέτες, ξεράθηκαν τ' αμπέλια, ερήμωσε κι ο Μαλουσιώτικος. Ο Αγιοπαλίτης Μοναχός και Μάγειρας, μετά από 17 κρόνια κοινοβιακής ζωής, ξαναφύτευσε τ' αμπέλια του Αγίου Αθανασίου, έχτισε ανυπόκριτο, ξανάνοιξε το κελάρι, άρτυσε κρασιά κι αποστάγματα, ξαναζωντάνεψε τον Μαλουσιώτικο.

Και οι άνθρωποι πήγαιναν κατά κιλάδες να δουν, να γευτούν, να ταξιδέψουν με τους μεζέδες, το ρακί, τα λόγια του π. Επιφανίου σε καιρούς αλλοτινούς, τότε που ο λαός της Αυτοκρατορίας καμπίζε στα βήγια του Πάγγαιου των Μαλουσιώτικου κατρέπτες το βυζαντινά καμπάνα που κατέβαιναν στο Αγιάσο από την Πάλαι του Κωνσταντίνου. Γιατί ο Επιφάνιος σε ταξίδευε σε κόσμους που δεν είσες φαντασιστεί ποτέ ότι υπάρχουν ακόμα. Γιατί ο Επιφάνιος σου μιλούσε για τον καρδιακό προσευχή του Ησυχί ακόμα και συμπάντας...

Τον θυμάμαι, τον ακούω σαν τώρα να μου λέει: «Δεσπότα μου, ο νους είναι αυτός που κατεσθύνει τα πάντα. Κι εκεί φαίνεται, πόσο μπορούμε να επιβιβάσουμε στο μυαλό μας. Και ο άνθρωπος που έχει επιβιβάσει στο μυαλό του γαλάνεται την φυλή του και φεύγει ανάλαφρος, πάει μπροστά, φεύγει για τον Θεό».